

Monumentnummer*: 519031

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82633/73

Woonplaats* Breda
Gemeente* Breda
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Breda
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Breda	A	9419	A2	
Breda	A	9419	A1	

Omschrijving**

Inleiding

WINKEL met BOVENHUIS uit 1888 in Neo-Renaissancestijl. Ontwerp van de architectencombinatie D. Hemmelink en J.M. Marijnen. Het huis staat ingeklemd tussen belendende panden op de hoek van de Tolbrugstraat en de Nieuwe weg met twee gevels aan de straat.

De smalle voor- of noordgevel met de toegang tot het bovenhuis bevindt zich aan de Tolbrugstraat en de lange zijgevel aan de Nieuwe weg.

Omschrijving

Drielaags huis op trapeziumvormige plattegrond gedeeltelijk onder zadeldak en plat dak met aan de voorkant een bekroonde tuitgevel. Op de hoek boven de voordeur een achzijdig torentje en spits met ui en opengewerkte lantaarn. De daken zijn belegd met natuurstenen leien. Aan de achterkant heeft het huis op de eerste bouwlaag een plat dak met aan de straat een gemetselde balustrade en op de tweede bouwlaag een balkon.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gevels van het huis zijn rijk geornamenteerd. Ze bestaan uit rode handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband afgewisseld door speklagen, de ramen met korfbogen en lateien met aanzet- en sluitstenen van Franse kalksteen. Het geheel staat op een geprofileerd hardstenen basement en wordt afgesloten met een kroonlijst.

In de muuropeningen twee- of driedelige T-vensters met bovenlicht overspannen door een gemetselde korfboog met een boogvulling van siermetselwerk van gele en rode baksteen of een gehakte natuurstenen latei. Aan weerskanten van de voordeur een gesneden houten winkelpui met kolommen en in het fries een schelpmotief als bekroning. In het dakschild aan de kant van de Nieuwe weg drie dakkapellen.

Op de nok van het dak en de balustrade van het balkon siersmeedijzeren hekwerken. De windvaan op het torentje, bekroning van de dakkapellen en het voordeurrooster zijn eveneens van siersmeedwerk.

Het interieur bevat onder andere waardevolle geornamenteerde stucplafonds en een gedeelte van de oorspronkelijke houten winkelbetimmering.

Waardering

De winkel met het bovenhuis is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden: het is van belang als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van het winkelbedrijf in Breda. Het object heeft architectuur-historische waarden: het is van belang voor de geschiedenis van de architectuur; het is een voorbeeld van het werk van de architectencombinatie D. Hemmelink en J.M. Marijnen; het is van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik. Ensemblewaarden: het object heeft bijzondere betekenis wegens de situering op een straathoek en is door de kwaliteit van de hoekoplossing verbonden met de ontmanteling en de uitleg van de stad. Gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur. Zeldzaamheid: het is van belang wegens de zeldzaamheid van het winkelinterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Winkel (G)

Functie

Woonhuis

Winkel (G2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument